

Додаток 2
ЗАТВЕРДЖЕНО
до наказу № 337
від 30.12.2025 року

КОДЕКС ВЗАЄМОДІЇ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ Новогуйвинського ліцею імені Сергія Процика

1. Загальні положення

1.1. Кодекс взаємодії учасників освітнього процесу (далі – Кодекс) визначає принципи, правила, етичні норми й моделі поведінки, обов'язкові для педагогічних працівників, учнів, батьків та інших осіб, залучених до освітнього процесу.

1.2. Документ спрямований на створення в закладі освіти сприятливого освітнього середовища, яке ґрунтується на взаємоповазі, безпечній комунікації, ефективній співпраці, ненасильницьких практиках та принципах соціально-емоційного навчання (SEL).

1.3. Кодекс розроблений відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Конвенції ООН про права дитини, політик школи з протидії булінгу та безпеки, а також положень про академічну доброчесність та етичну поведінку.

1.4. Дотримання Кодексу є обов'язковим для всіх учасників освітнього процесу. Порушення положень документа тягне за собою відповідні заходи впливу, передбачені внутрішніми нормативними актами закладу та чинним законодавством.

2. Цінності та принципи взаємодії

2.1. **Повага до гідності кожної особи.** Усі учасники визнають право кожної людини на безпечне, доброзичливе й неупереджене ставлення.

2.2. **Взаємна відповідальність.** Учні, педагоги та батьки зобов'язуються виконувати свої ролі й обов'язки відповідально, сприяючи створенню комфортного середовища.

2.3. **Емпатія та підтримка.** Взаємодія будується з урахуванням емоційних станів учасників, особливо дітей, які потребують чутливого ставлення та розуміння.

2.4. **Ненасильницька комунікація (NVC).** Усі сторони застосовують мову, що не містить приниження, агресії, маніпуляцій, погроз або сарказму.

2.5. **Співпраця та партнерство.** Взаємодія базується на діалозі, спільному пошуку рішень і конструктивній роботі над конфліктами.

2.6. **Прозорість і чесність.** Кожна сторона забезпечує правдиву, коректну та своєчасну комунікацію.

2.7. **Безпека і турбота.** Усі рішення та комунікаційні практики спрямовані на збереження фізичного, психологічного й емоційного благополуччя учнів.

3. Права та обов'язки учасників освітнього процесу

3.1. Учні мають право на:

3.1.1. Повагу до честі й гідності, незалежно від успішності, зовнішності, думок або соціального походження.

3.1.2. Безпечне середовище, вільне від булінгу, агресії та дискримінації.

3.1.3. Емоційну підтримку й можливість висловлювати свої почуття в безпечний спосіб.

3.1.4. Участь у прийнятті рішень, що стосуються шкільного життя.

3.1.5. Справедливе та доброзичливе ставлення педагогів.

3.2. Учні зобов'язані:

3.2.1. Поважати права та гідність інших учнів, педагогів і працівників школи.

3.2.2. Дотримуватися правил поведінки, домовленостей класної спільноти та норм комунікації.

3.2.3. Уникати дій, що можуть завдати шкоди собі або іншим.

3.2.4. Звертатися по допомогу в разі емоційних труднощів або небезпеки.

3.3. Педагоги мають право на:

3.3.1. Професійну повагу, підтримку адміністрації та колективу.

3.3.2. Емоційно безпечні умови праці.

3.3.3. Доступ до супервізій, коучингу та ресурсів для професійного розвитку.

3.3.4. Підтримку адміністрації у складних випадках поведінки учнів.

3.4. Педагоги зобов'язані:

3.4.1. Використовувати ненасильницькі методи комунікації та позитивну дисципліну.

3.4.2. Забезпечувати доброзичливу атмосферу в класі.

3.4.3. Поважати індивідуальні особливості учнів, їх культурні та соціальні відмінності.

3.4.4. Моделювати приклад емоційної саморегуляції та ефективної комунікації.

3.4.5. Негайно реагувати на випадки булінгу чи небезпеки.

3.4.6. Здійснювати співпрацю з батьками в інтересах розвитку дитини.

3.5. Батьки мають право на:

3.5.1. Достовірну інформацію про успіхи, труднощі та поведінкові особливості дитини.

3.5.2. Партнерську взаємодію з учителями та адміністрацією.

3.5.3. Залучення до шкільних заходів і процесів, пов'язаних із розвитком дитини.

3.6. Батьки зобов'язані:

3.6.1. Дотримуватися етичних норм у спілкуванні з педагогами та адміністрацією.

3.6.2. Співпрацювати з закладом освіти в питаннях виховання та підтримки дитини.

3.6.3. Негайно повідомляти з/о про обставини, що можуть впливати на емоційний стан учня.

4. Правила комунікації в закладі освіти

4.1. Усі звернення здійснюються коректним, ввічливим, доброзичливим тоном.

4.2. Забороняється будь-яка форма приниження, крику, образ, тиску, співставлення дітей між собою, висміювання або маніпуляцій.

4.3. Конфлікти вирішуються шляхом діалогу, медіації або фасилітованих зустрічей.

4.4. Електронна та письмова комунікація має відповідати правилам професійної етики та ділової переписки.

4.5. Педагоги зобов'язані використовувати «Я-повідомлення» та емпатійні відповіді при взаємодії з учнями.

4.6. Батьки утримуються від агресивної поведінки, тиску, некоректних вимог чи втручання у професійну діяльність педагогів.

5. Запобігання конфліктам і правила їх розв'язання

5.1. У школі функціонує багаторівнева система розв'язання конфліктів:

– саморегуляція та емоційна пауза;

– діалог між сторонами;

– участь класного керівника;

– залучення психолога;

– адміністративне втручання.

5.2. Пріоритет надається відновним практикам: мирним переговорам, вибаченням, медіації, пошуку спільних рішень.

5.3. У конфліктних ситуаціях педагоги не займають упередженої позиції та дотримуються об'єктивності.

5.4. Забороняється публічне обговорення конфліктів за участі дітей або їхніх сімей.

6. Правила поведінки та безпеки

6.1. Усі учні дотримуються Правил поведінки у школі та на перервах, визнають авторитет педагогів і не загрожують безпеці інших.

6.2. Педагоги відповідають за створення безпечного середовища та за дотримання вимог чинної Політики безпеки.

6.3. Будь-які дії, що можуть спричинити фізичну чи психологічну шкоду, підлягають негайному реагуванню.

6.4. У разі надзвичайних ситуацій усі сторони діють відповідно до Регламенту кризового реагування.

7. Конфіденційність та захист персональної інформації

7.1. Учасники освітнього процесу не мають права поширювати інформацію про особисте життя, стан здоров'я або психологічні особливості інших осіб.

7.2. Фото-, аудіо- чи відеозйомка можлива лише за згодою відповідних сторін.

7.3. Інформація про інциденти, стресові події та підтримку учнів є службовою.

8. Механізм реагування на порушення Кодексу

8.1. Порушення Кодексу фіксується класним керівником, педагогом, психологом або адміністрацією.

8.2. Подальші кроки включають:

- індивідуальну бесіду;
- відновні практики;
- консультацію з психологом;
- скликання зустрічі з батьками;
- адміністративні заходи впливу згідно з законодавством.

8.3. Усі випадки булінгу розглядаються в порядку, визначеному Положенням про протидію булінгу.

9. Заключні положення

9.1. Кодекс набирає чинності з моменту його затвердження педагогічною радою або наказом директора.

9.2. Документ переглядається не рідше одного разу на три роки або за потреби.

9.3. Кодекс доводиться до відома всіх учасників освітнього процесу та оприлюднюється на сайті закладу.